

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrisorile nefermate nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se returnează.
INSERATE
 se primesc la Administrațiunea în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Augenthaler & Emeric Les-
 ner., Heinrich Sehalak, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Ooppelik.
 În Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Eksteia Bernat, Iuliu
 Leopold (VII. Exesébet-közt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicor mai dese după tarifară
 și învoială. — **RECLAME** pe
 pagina 8-a o scrie 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în lumina
 Abonamente pentru Austria Ungaria:
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr.-ii de Duminecă 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr.-ii de Duminecă 8 fr. pe an.
 Se prenumără la toate ofi-
 ciele postale din țară și din
 afară și la d-nii colectorilor.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Tiparul Inului Nr. 30, etajul
 I.: Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 47.

Brașov, Duminecă 29 Februarie (13 Martie).

1904.

Restabilirea stării legale.

Ce nu poate face buna voință! Eri, în timp numai de două ore, camera ungară a terminat discuțiunea generală și cea pe paragrafi a legii recruților și a și primit-o, er pe ziua de azi e pusă la ordinea zilei desbaterea proiectului de indemnitate.

Poate că pe când scriem aceste rânduri a fost deja primită și indemnitatea. Urmarea va fi încetarea stării de *ex lex*, ce a durat nu mai puțin decât de cece luni și jumătate, în care timp populațiunea a început — cum se plângea contele Tisza într'una din vorbirile sale — a se deda să nu mai plătescă dare directă și a nu mai da recruți.

Incât pentru recruți, populațiunea a avut-o în schimb mai rău prin faptul, că celor cari și au servit în armată cei trei ani li-s'a prelungit stagiul, er în urmă a fost chemați rezerviștii contingentului de întregire și — cum duse Thaly în vorbirea sa de împăcare — 80.000 omeni au fost amenințați de miserie prin această măsură, care îi rupea dela munca lor, din sânul familiilor lor.

Dér nici cu dările neincassate nu s'a adus nici un bine pentru populațiune, căci acum contribuabililor le va veni cu atât mai greu a plăti și restul dării pe anul trecut și ceea-ce dătoresc pe anul curent. S'a mai scris prin foile oficiose și credem că cu ocaziunea desbaterii indemnității se va discuta și în dietă, că este neapărat de lipsă a se pregăti un stadiu de transițiune, care să facă posibil contribuabililor a plăti cu încetul restanța în rate. Acesta va trebui să se întempe. Mângăierea însă nu va fi mare pentru cei, cari, neplătind darea în periodul de *ex lex* — în multe ținuturi nici nu li-se primea plata — având

necazuri și trebuințe multe, au cheltuit banii destinați pentru ea și acum trebuie să și-i procure din nou.

Așa-dér starea de *ex lex* va înceta. Era de prevedut că statul nu se va pute lipsi prea mult de dări și de recruți, er timpul de 10 luni și jumătate de *ex lex* a rost peste totă așteptarea de lung. Ministru-președinte Tisza era să-l mai lungescă prin propunerea lui de modificare a regulamentului camerei și, se dice, că pe lângă Thaly ar fi mai contribuit și altă împrejurare ca Tisza să și retragă propunerea și să se întorcă la proiectul de lege al recruților; să fi primit adevă chiar de la cancelaria cabinetului Majestății Sale, o urgitare relativă la legea recruților.

Aceste și multe altele au pregătit asădér momentul, în care trebuia să înceteze starea în afară de lege. Ce va fi însă după restabilirea ei? Fi-vor poporele acestor țări mai mulțumite și mai fericite ca înainte, decât în loc de pâne și de dreptate li-se va da un plan de învățământ nou pe jumătate maghiarisat pentru institutele militare, apoi embleme nouă cu două fețe. una austriacă și alta unгурescă și alte de aceste?

Ce va face și va întreprinde de aici încolo contele Tisza ca să mulțumescă țera și poporele ei, or și garanteze măcar viitorul național și economic al elementului maghiar? Cu programul de învățământ al lui Berzeviczy și cu programul militar și administrativ al partidului liberal, care pornesce dela idea, că poporele nemaghiare toate sunt nisce rasse sêlbatice, care trebuiesc mai întâi domesticite printr'o aspră tratare și disciplinare — să fie cu de-asila învățate, cum se dice „a se simți bine în această patrie“, fără considerare la aceea decât se vèd îmbrățișate ca fii adevărați ai ei, ce sunt, or și sunt privite numai ca străine, cari

trebuie mai întâi să se „patriotizeze“, în mod special și la comandă.

De acum lupta se va începe éráși dela început — să fi și unu din fruntașii opozițiunii maghiare din dietă, și acesta a spus un adevăr mare pentru toți nemulțumiții din regat, și nemulțumiții au ajuns a fi ca nisipul mării.

Alegere de deputat în Brașov.

Se scie, că în urma renunțării d-lui Lutz Korodi la mandatul de deputat, se va face nouă alegere în cercul I. Brașov. În vederea noiei alegeri, fixată pe ziua de 22 Martie n., comitetul executiv al Maghiarilor din Brașov a luat deciziunea să nu pună nici un candidat din partea Maghiarilor din motivul, că nu prea au șanse de reușită, er de altă parte pentru-că și așa anul viitor se vor face alegeri nouă generale. — Alegătorii sași sunt convocați pe mâne, Duminecă, la o întrunire electorală. Se vorbește, că candidați serioși ar fi d-nii Traugot Copony și judecătorul de tribunal M. Arzt.

S'a sfârșit comedia?

Așa se întrăbă mulți, cetind despre cele ce s'au petrecut în ședința de Joi a dietei. Și se mai întrăbă, că cine a capitulat: Tisza, ori obstrucțiunea?

„Alkotmany“ de la 11 Martie, ocupându-se la loc de frunte cu retragerea propunerii lui Tisza și cu desarmarea obstrucțiunii constată între altele, că Coloman Szell trecând într'una din zilele aceste prin Jaurin, a și la gara de acolo: „Căderea contelui Tisza este, un fapt hotărât la curte. Domnitorul nu s'a învoit cu sufocarea libertății cuvântului în parlament. Monarchul este rău și tendențios informat asupra raporturilor din Ungaria“.

Se pare că Tisza a înțeles acesta și a mai înțeles, că nu e de glumit cu obstrucțiunea și cu rezistența ce i-s'a pus în vedere pentru cazul când cu ori-ce

preț ar fi voit să și trecă propunerea prin cameră.

Or cum ar fi însă, „pacea“ care s'a pecetluit în dietă între Tisza și kossuthiști, a avut drept rezultat: votarea contingentului recruților și înlăturarea revizuirii regulamentului camerei. Că ce va urma după acesta, nu se scie cu singuranță. Un lucru însă bate la ochi. Obstrucțiunii au dat deja lozinca, că după votarea contingentului recruților pe 1903, lupta contra lui Tisza se va relua din partea lor, așa că „pacea“ încheiată apare mai mult ca un *armistițiu*. Grupul Szederkenyi și însuși Ugron a declarat, că în ședința de Joi s'a tractat exclusiv numai despre votarea recruților pe 1903 și numai pentru acesta s'au obligat. De altă parte și contele Tisza numai despre acest proiect a făcut amintire.

Disidenții nu vèd în „pacea“ de Joi, decât o *retragere* a contelui Tisza. Cu trei zile mai înainte Tisza nu voia să audă nici măcar despre retragerea acelei părți din propunerea sa, care privea revizuirea definitivă a regulamentului camerei, și étă că el de-odată își retrage într'aga propunere. Tisza prin urmare — după opiniunea disidenților — nu numai că n'a secerat un succes, ci a suferit o înfringere.

Partidul popular nici nu se bucură, nici nu regretă „pacea“ de Joi. Ei n'au făcut obstrucție formală, er acum după înlăturarea pericolului ce amenința libertatea cuvântului, membrii acestui partid au să continue lupta contra guvernului și a sistemului tiszaișt.

In ședința de eri a dietei s'a desbătut proiectul contingentului de recruți pe 1903. Proiectul a fost votat. Cu ocaziunea aceasta ministrul de honvegi Nyiry a declarat, că va mijloci ușurarea pedepselor ce li-s'au croit soldaților, cari au demonstrat contra reținerii sub stég.

In ședința de azi s'a început desbaterea *proiectului de indemnitate*.

Disidenții au ținut eri conferență și au hotărât, să nu voteze indemnitatea,

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Poetul.

— Fine. —

Pe covorul de érbă prospătă, la umbra unui stejar bêtrân steteau cele două fete frumoșe, ca două jucării. Părea, că de la ele pornesce totă frumșetea acelu început de amurg fermecător.

— „Mă lăsa-ți să vii lângă voi — le strigă el de la o distanță de câțiva pași.

— „Să stai lângă mine, fi răspunse copila cea cu ochi albaștri, netezind érba cu latul palmei.

— Ce-i, despre ce vorbiați? Ia spuneți-mi și mie!

— Vorbiam... despre cine-va — fi răspunse șiret verișóra.

— Despre cine-va?... Despre oine?... Noi suntem prietenii, nu-i așa? și decât vouă vè e drag acel cine-va, urmază să-mi fie drag și mie. Mă lăsați să-l iubesc și eu? Sè vedeți... am să-l iubesc tot așa de tare ca și voi...

Ochii cei albaștri se plecără ér verișóra istéță, cum era ea, duse:

Mi-se pare c'ai întors biblia pe dos... n'ai decât să te iubesci pe tine însu-ți, cum îți iubesci de-apropele.

— Aha... vorbiați de mine!

Verișóra dèdù drăgălaș din cap.

— De rău?

— O!... Cum ai crede?..

De asupra, ascuise în ramurile verđi ciripiau pasêrile, o adiere ușoră îndemna frunzele la șopte, pe când pe poteca din apropiere trecu un țeran voinic dîcându-le: „Bună vremea!“

Bună-vremea! Acesta i-o ura un om simplu și sincer, i-o ura lui, care nu mai avea speranțe, că are să mai vie o „vreme bună“. Dér țeranul i-o doria... și asta i-a plăcut poetului și l'a petrecut pe țeran cu ochii până s'a ascuns după casa din capul satului. Când și-a întors capul, a înțelnit ochii cei albaștri, privindu-l, și s'a lăsat atât de mult în adîncul lor, atât de mult, încât și-a uitat și de el și de lume și ca extasiat buzele lui șoptiră încet... încet de tot și dulce cuvintele: Vreme bună... Pentru el atunci nu mai exista decât lumea acelor ochi de copil, curății,

ca chipul unei flori oglindite într'o apă limpede și sufletul lui se mira în acele momente cum de s'a 'ndoit atâta vreme, că are să mai rêsară sôrele...

Verișóra aruncă o flóre între privirile lor îmbrățișate și amândoi se treziră cu senzația, cu care te trezesci dintr'un vis frumos care nu s'a sfârșit încă.

Peste puțin natura le șopti rugătóre, că vrea să și îmbrace haina de nôpte și ei se sculară să plece.

Pe drum fata popii își deschise sufletul.

— „Mai ai o di de stat cu noi... o di putem să te mai vedem... Și pe urmă“... Aci glasul i-se sfârși și ochii cei albaștri se plecără.

...Și pe urmă? reluă poetul...

Ea îl întreabă cu o voce stinsă:

— Când mai vii?

— Cine scie!?,..

Ca un echo îi îngână ea vorbele:

— „Cine scie?!“...

Mergeau încet alături, pe când verișóra la câți-va pași înaintea lor se alinta, rupend ici-colo câte-o frunză din tufșurile de pe marginea cărării.

— Ai să-mi spui ceva înainte de plecare! duse poetul privind'o zimbînd.

— Da, și-am spus, că am ceva să-ți spui...

— Spune-mi acum...

— Nu!...

— De ce?

— Nu... nu pot...

— Sciu ce vréi să-mi spui!

Copila se uita la el cu ochii mari, se uita lung... și tăcu.

— Da, sciu...

Ea tăcu.

— Că mă iubesci... nu-i așa? Asta vréi să-mi-o spui.

Ea și lăsa capul în jos, ochii cei frumoși se ascunseră în fața tainei descoperite așa pe neașteptate și obrăjii... simția cum îi ard.

Era adevărat. De mult avea el bănuiala asta și-i plăcea s'o aibă... par'că-i mai încălzia sufletul, par'că-i mai lumina viéta. Acuma însă, că scia... era trist, îl durea par'că... și n'a mai șiis nimic... nimic. În fața unei iubiri așa de curate, el rămase incurcat, el, care totă viéta lui a visat la o iubire curată. Acuma însă era târziu. Se simția

Pivnița Eszterházy

ca LOCAL de DEJUN.

Tot ce poți oferi un local de dejun se poate câpăta în Pivnița Eszterházy în calitate bună și ieftin.

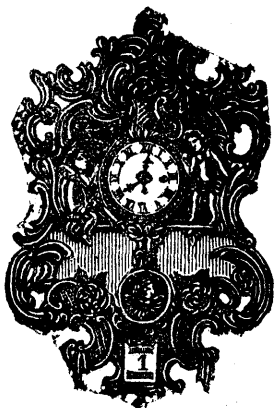
Afară de acesta la orice timp mâncări calde și ceea ce este lucrul principal vinuri bune de multe diferite specii, direct dela cep.

Pivnița este deschisă numai dela 7½ ore dimineața până la 9 ore seara.

WILHELM KOPONY.

Cel MAI NOU!

și mai plăcut în totă lumea este Clasornicul men Calendar-Secession

executat artistic întocmai după desen, merge și arată precis, garanție 5 ani. Prețul Clasornicului Secession este în urma marelui vânzări

Numai fl. 1.95

și în timp scurt se vor vinde în urma acestui preț fabulos 100,000. Se trimite cu rambursă de HEINRICH KERTESZ WIEN, I., Fleischmarkt 18-159.

Celor ce SUFER DE NERVI

li se recomandă metoda de vindecare care constă numai din spălături externe și este de 20 ani adoptat de profesori, medici practici, parte mare din public, cu efect frapant, ne vătămător și ieftin.

Cereți broșura a 26-a ediție de, **Romann Weissmann:** Ueber Nervenkrankheiten u. Schlagfluss, care se trimite gratis prin farmacistul

Dr. V. Emil Rothschnock în Debreczin.

FABRICA de MOTORE din Dresda A.-G.

(fost Hille) FILIALĂ și ATELIER:

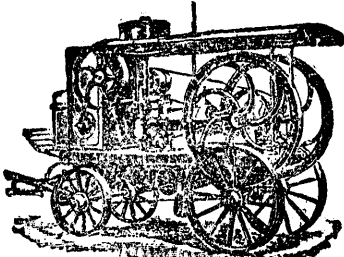
Ignáz Gellért & Co.

Budapest, VI, Theresienring 41.

Telefon 12-91.

Recomandăm, recunoscute ca cele mai bune perfect și durabile construite **Benzin-Motore, Locomobile Dresda și instalații de Motore cu gaz.**

Manipulare simplă! 64 distinctiuni!

Exploatare foarte ieftină! 8 medalii de statură!

8000 Motore s'eu liferat spre mulțumire!

Cea mai ieftină exploatare de putere pentru mori, lăptării, tăet lemne, pompe de apă, imblătit și ori și care luera economic s'eu industrial. — Motore de Dresda au fost premiate cu cele dintâi prețuri la expoziții.

Condiții de plată favorabile!

Garanții destul de bune.

Nou! în Budapesta am aranjat un Atelier principal sub conducerea unui Monteur din Dresda cu personal specialist și expert.

Mașina de scris

„ADLER“

fabricat de primul rang, cu scrisore perfect vizibilă și

90 tipuri.

Mașină de probă stă la dispoziția orî cui se interesează.

Informații detaliate dă d-l O. Bömches, Brașov, Strada Aței nr. 7.

2-3.12-5

Un mașinist, pentru conducerea mașinelor de treerat, tot-odată și faur, caută un post la vre-o moșie în România. A se adresa la Administrația foiei.

2-3.1274.

FABRICAT DIN PATRIE!

— Novitate! — **KLEINOSCHEG SEC**

PRODUPT DE PRIMA CLASĂ

Pivnița de Șampanie Frații KLEINOSCHEG

liferanții curții ces. reg. BUDAPEST

1500 părechî de ghetete diferite, pentru bărbați, dame și copii, marfă garantat solidă, din cauza lipsei de loc, **se vînd ieftin de tot,** chiar sub prețul costului, în Prăvălia de ghetete

IOAN SABADEANU

Brașov, Strada porții nr. 10.

Foloșescă fie-care ocașiunea, pentru de a cumpăra ieftin marfă bună.

8-12

PRIMUL ETABLISMENT ARDELENESC

văpsitorie artistică cu abur și spălătorie chimică în BRAȘOV, (Ciocrac)

(vis-a-vis de fabrica de Candite).

Recomandă Onor. public

VĂPSITORIE

de Garderobe pentru Domni și Dame. atât des usute cât și întregi.

Stofe de lână, Catifea, Mătăsuri și Dantele.

Ca specialitate văpsesc:

Stofe de mobile, Damast, Rips, Plus, în timpul cel mai scurt.

Garantiez că nu se pătează.

Atrag atențiunea On. public, că dela 1 Iulie a. c. localul meu va fi în strada Hirscher nr. 3, vis-avis de casa de Concert.

Roșându-mă de cercetare numărōsă, sunt cu

2-3.1272.

Successorul

lui **Solinger W. Körner** Brașov.

Curățire chimică

de Garderobe pentru Domni, Dame și Copii.

TOALETE

de Bal și visite

precum și Uniforme, Postavuri, tocoșe, Stofe de mobile Gardine. SPECIALITATE în curățirea chimică de broderii, Rochi Nouveauté etc. etc.

tota stima

W. KÖRNER.

2,000 părechî de ghetete,

pentru bărbați, dame, fetițe, băeți și copii, cu nasturi, șinōre, elastic și Ideal (cu cataramă) negri s'eu galbine, de Chevreaux, Gems, Vichs, Lack etc. **se vînd**

cu prețuri nemai pomenit de ieftine, chiar și sub prețul ce mă costă, din cauza anglomerării mărfurilor.

IOAN D. AVRIGEANU

Brașov, Strada Porții nr. 8.

O asemenea ocașiune s'o folosescă fie-care, fiind-că timpul e scurt.

Salonul de resturi, Strada neagră Nr. 35.

Tote accesoriile cu preț foarte ieftin.

Subscrișiți avem onōrea a aduce la cunoștința Onor. Dame că pentru

SESONUL de PRIMAVARĂ a sosit

cele mai moderne stofe, cu prețuri mai scădute și ne rugăm ca nainte de a face cumpărături aiea, în interesul propriu a ne onora cu vizitarea depositului nostru:

stofe de lână pentru dame, cele mai moderne colorî și desemnuri,

stofe de lână pentru doliu, cu diferite prețuri

mătăsuri colorate pentru bluse,

mătăsuri negre pentru bluse și rochiî,

bluse, cretone, köper, voile de laine, pique,

oxfort etc. etc.

În fine recomandăm:

Stofe de lână pentru primăvară pe sâma Domnilor.

Asortiment bogat și prețuri ieftine.

Cu totă stima

RESCHNER & SCHWARTZ.

5-6

Tote accesoriile cu preț foarte ieftin.

Salonul de resturi, Strada neagră Nr. 35.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, deăcă fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomach și pânțee, în contra cărcailor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemoroidelor și a celor mai diferite bōte femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încōce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corōne 2. — Falsificațiunile se vor urmări pe cale jutecătōrēscă.

Franzbrantwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, deăcă fiecare sticlă este provădută cu marca de scuire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbrantwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de gōdină și reumatism și a altor urmări de răcedă. Prețul unei sticlete originale plumbate, Corōne 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleî, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Corōne 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează giinic prin rambursă postală.

La deposite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neustädter și engros la D. Eremia Nepoșii.

J. A. P.